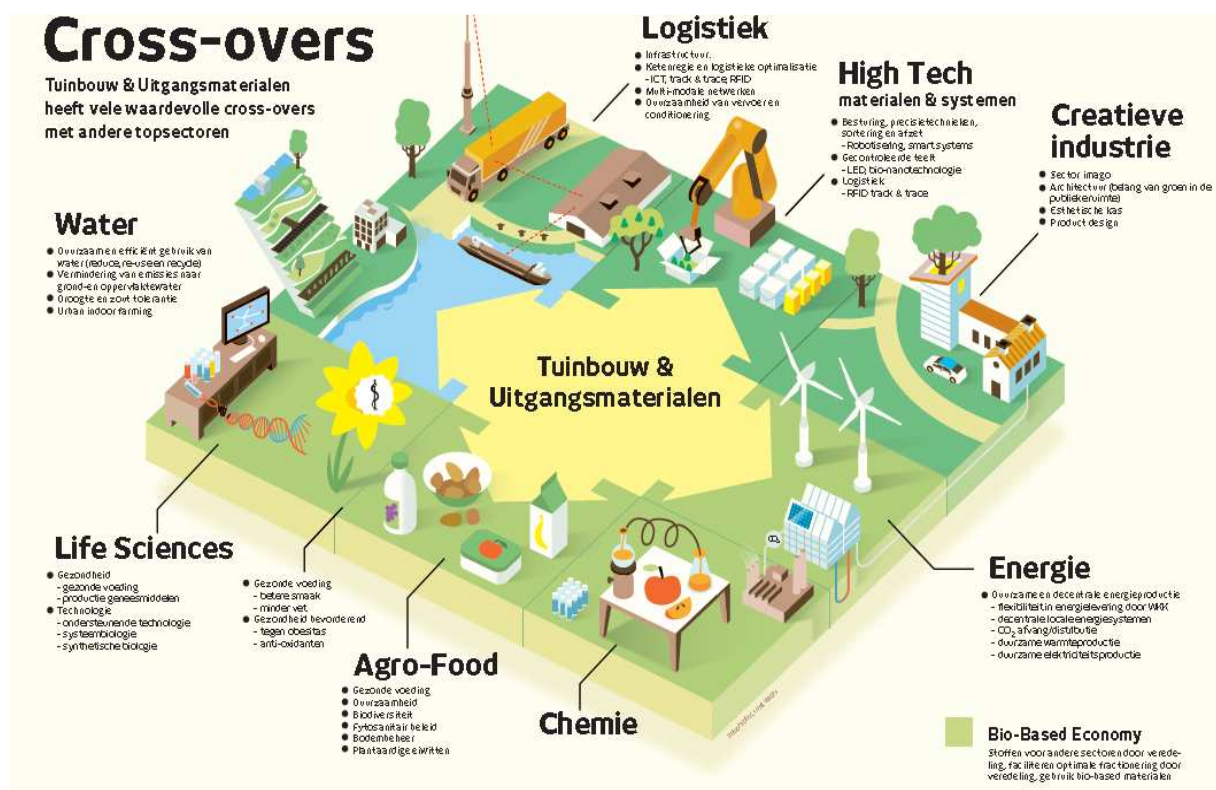

Opstart Kennisplatform Watertechnologie en Glastuinbouw

Versie 19 januari 2013

Achtergrond

Voor de glastuinbouw is (giet)water een belangrijke productiefactor waar hoge eisen aan gesteld worden. Bovendien heeft de sector duurzaamheidsdoelstellingen geformuleerd ten aanzien van het water(her)gebruik. Binnen de glastuinbouw wordt relatief veel watertechnologie toegepast en ook (applicatie)onderzoek gedaan. Dit blijkt onder andere uit het programma Glastuinbouw Waterproof. Dit onderwerp is niet alleen genoemd als aandachtspunt in de topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen 'meer met minder', maar ook benoemd in de topsector Water, 'more crop per drop'. Recent nog is water bij monde van Loek Hermans (voorzitter Greenport Holland) genoemd als 'cross-over' tussen beide topsectoren (zie figuur 1).

Figuur 1: Cross overs

(Bron: 2012-2016 Uitvoeringsagenda Topsector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen)

Afgelopen twee jaar hebben diverse gesprekken plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de glastuinbouw en de watertechnologiesector. Dit heeft onder andere geleid tot deelname van het NWP aan de Waterdag van WUR Glastuinbouw (september 2010) en een bijeenkomst in Leeuwarden (april 2011). Telkens weer was de conclusie dat beide werelden elkaar kunnen versterken en dat zelfs technologiebedrijven die typisch actief zijn in de drinkwater en afvalwaterwereld en die typisch actief zijn in de glastuinbouw elkaar kunnen aanvullen.

Ook is gebleken dat bij het beantwoorden van de vele wateruitdagingen in de glastuinbouw men elkaar niet altijd weet te vinden. Al enige tijd geleden is het idee ontstaan om op een meer gestructureerde wijze kennis en ervaringen uit te wisselen, zoals dat bijvoorbeeld ook in het nutriëntenplatform gebeurt.

In het kader van het op te richten kennisplatform watertechnologie en glastuinbouw verdienen twee parallelle initiatieven in dit kader bijzondere aandacht:

Binnen het noord Nederlandse initiatief Innovatieplatform PhytoGlasshouse Applications & Innovations (PGA&I) is vanuit de tuinbouw vorm gegeven aan een netwerk voor het verwaarden van plantinhoudstoffen en reststromen in de transitie naar een Biobased economie (BBE). Gebruik van plantaardig materiaal voor industriële toepassingen of hergebruik in de tuinbouw vraagt ook om verbinden van sectoren. Verbinden van innovatieve tuinbouwkennis met industriële sensortechnologie versterkt het succes, waarbij water de succesfactor is m.b.t. plantkwaliteit en duurzame productie. De proeftuin BCK in Klazienaveen is een unieke locatie om de watertechnologie uit andere sectoren te testen voor nut in de glastuinbouw (proof of concept). Bij geschiktheid kan de technologie nader uitgetest worden. PGA&I wil in de proeftuin BCK een IJkkas inrichten waar naast watertechnologie ook sensortechnologie getest kan worden.

In het Innovatie- en Demonstratiecentrum Water (IDC Water, initiatief van WUR Glastuinbouw) worden oplossingen voor een duurzame, emissieloze glastuinbouw ontwikkeld en gedemonstreerd. Het gaat daarbij onder meer om zuiveringstechnologie, waterefficiënte teeltsystemen, technieken voor hergebruik van water, optimalisatie van bemesting, etc. Er worden werkende systemen of prototypes opgesteld, veelal systemen die voor andere sectoren zijn ontwikkeld en voor toepassing in de glastuinbouw aangepast moeten worden. Het IDC Water kent drie kernactiviteiten: 1) selecteren en testen van watertechnologie op effectiviteit en toepasbaarheid in de glastuinbouw aan de hand van protocollen; 2) demonsteren van watertechnologie en waterefficiënte teeltsystemen en -methoden waarbij toeleveranciers en andere geïnteresseerden actief worden betrokken; 3) kennisuitwisseling en communicatie over oplossingen voor een duurzame, emissieloze glastuinbouw.

Beide initiatieven dragen tevens bij aan de doelstellingen van het kennisplatform. Het idee is dat zowel de vraagkant (de tuinders) als de toeleveringskant (technologiebedrijven), branche organisaties, kennisinstellingen en overheid kunnen participeren in het Kennisplatform Water en Glastuinbouw.

Doel

Zoals de naam al suggereert is het doel een 'platform' te bieden aan bedrijven, instituten, instellingen en personen die iets te maken (willen) hebben met ontwikkeling en toepassing van watertechnologie in de glastuinbouw. Hierbij wordt watertechnologie breed geïnterpreteerd, het kan gaan om zuiveringsinstallaties (filters, desinfectie, membraantechnologie) om sproei- en doseersystemen en om sensing. Hierbij zijn de uitdagingen waar de glastuinbouw zich voor gesteld ziet, leidend. Het platform werkt vraag gestuurd.

Concreet wil het platform kennis uitwisselen op actuele thema's en een broedplaats zijn voor nieuwe onderzoeksprojecten en business activiteiten. Met name op onderzoeksgebied willen CEW en Wetsus samen met o.a. Innovatieplatform PGA&I (IJKas / demo-site water), WUR Glastuinbouw en technologieleveranciers optrekken om nieuwe technologische kansen te verzilveren. Voor de uitvoering van de projecten zal zoveel mogelijk de bestaande infrastructuur van Innovatieplatform WUR Glastuinbouw (IDC Water), PGA&I (IJKas /demo-site water), Wetsus en CEW (Waterapplicatiecentrum) worden ingezet. Het platform biedt de mogelijkheid om activiteiten op elkaar af te stemmen om dubbeling te voorkomen en maximale synergie te creëren.

Doelgroep

Primaire doelgroep zijn leveranciers van watertechnologie die actief zijn of actief willen worden in de glastuinbouw. Zij zullen immers de belangrijkste opdrachtgevers zijn voor technologie-onderzoek. Echter, inbreng van de glastuinder als eindgebruiker is onontbeerlijk om in een vroeg stadium te toetsen of de technologie in een behoefte voorziet en om die zelfde tuinders te benutten bij het testen van de technologie en het introduceren ervan in de markt. Gezien de vele (MKB) spelers, zowel in de technologie als in de glastuinbouw ligt het voor de hand de branche organisaties te benutten als spreekbuis en als collectieve manier van (mede-)financiering. Tot slot zijn kennisinstellingen zoals WUR Glastuinbouw, Wetsus, CEW en hogescholen bij het platform betrokken vanwege de directe verbinding met onderwijs en onderzoek.

Organisatie

Wetsus, CEW, LTO Noord Glaskracht, Innovatieplatform PGA&I, NWP, Sensor Universe en WUR Glastuinbouw hebben het initiatief genomen een kennisplatform op te richten (powered by deze organisaties), waarbij de Water Alliance optreedt als host. Hiermee heeft het kennisplatform een 'vaste plek'. Om de kosten van een secretaris te dekken (iemand moet er voor zorgen dat er steeds weer nieuwe initiatieven en bijeenkomsten komen) en om de financiële drempel niet te hoog te maken (het mag niet afschrikken) wordt een bescheiden lidmaatschapsbijdrage gevraagd. De Water Alliance zal het financieel beheer van dit lidmaatschap verzorgen en het platform faciliteren. Een dergelijk platform sluit aan bij de doelstelling van de Water Alliance om 'partijen bij elkaar te brengen en business kansen te stimuleren op het gebied van water(technologie).'

Aangezien de onderzoeks- en business-activiteiten in verschillende regio's plaats kunnen vinden zal het platform een 'reizend circus' zijn en zal het zoveel mogelijk aansluiten bij initiatieven in de regio. In Leeuwarden zijn dat de 'Watercampus borrels', in Emmen en Bleiswijk zijn dat jaarlijkse thema dagen, maar ook elders in het land kunnen relevante bijeenkomsten zijn waar het platform aan kan haken. Een voorbeeld is Sensor Universe (SMART Greenhouse) in Assen/Emmen.

Financiering

Activiteiten worden gefinancierd uit bijdragen van de deelnemers. Het lidmaatschap van het kennisplatform is gekoppeld aan het lidmaatschap van de Water Alliance. De namen van de deelnemers worden dan ook als zodanig op de site gemeld. (Het idee is dat er een aparte pagina op de site komt voor het kennisplatform watertechnologie en glastuinbouw).

Eerste bijeenkomst

Deze eerste bijeenkomst zal gratis zijn om zoveel mogelijk belangstellenden de gelegenheid te geven kennis te maken met het idee en het ook mede vorm te geven. Deze eerste bijeenkomst zal in Leeuwarden plaatsvinden (12 februari 2013). Daarna zal het platform alleen toegankelijk zijn via het lidmaatschap.

